

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

1 Ιουλίου 2025

Η ανάγκη προστασίας των ασυνόδευτων παιδιών παραμένει επίκαιρη ΕΔΔΑ: Νέες καταδίκες της Ελλάδας για 39 ασυνόδευτα παιδιά

Την Πέμπτη 19-6-2025 το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου δημοσίευσε δύο νέες Αποφάσεις που αφορούν 39 ασυνόδευτα παιδιά καταδικάζοντας την Ελλάδα για επαναλαμβανόμενες παραβιάσεις εις βάρος τους.

Με τις δύο νέες αυτές Αποφάσεις (**Μ.Υ. και λοιποί κατά Ελλάδα, αριθμ. πρ. 51980/19 και 5 ακόμη υποθέσεις και Α.Ι. και λοιποί κατά Ελλάδα, αριθμ. πρ. 11588/20 και δύο ακόμη υποθέσεις**), το Δικαστήριο εξέτασε από κοινού 6 και 3 προσφυγές αντίστοιχα, που είχαν υποβληθεί για τις περιπτώσεις συνολικά 39 ανηλίκων, καταδικάζοντας την Ελλάδα για παραβιάσεις των άρθρων 3 και 5 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Οι υποθέσεις υποστηρίχθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου από τις οργανώσεις Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (ΕΣΠ), Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο (RSA) και Equal Rights Beyond Borders και η υπόθεση Μ.Υ. και λοιποί κατά Ελλάδα (αριθμ. πρ. 51980/19) από τις δικηγόρους Δήμητρα Λιναρδάκη, Ελένη Σπαθανά, Νικολαία Τριανταφύλλου.

Η πρώτη Απόφαση αφορά τη μη παροχή επαρκών συνθηκών υποδοχής, συμπεριλαμβανομένου του μη ορισμού Επιτρόπου και της παρατεταμένης κράτησης τους ή/και θέσης τους σε «προστατευτική φύλαξη» σε αστυνομικά κρατητήρια, το ΠΡΟΚΕΚΑ Αμυγδαλέζας και το ΚΥΤ Μαλακάσας, σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα μεταξύ 2019 και 2020, για συνολικό αριθμό 36 ασυνόδευτων παιδιών.

Ειδικότερα και σε ό,τι αφορά την κράτηση των ασυνόδευτων παιδιών ή/και τη θέση τους σε προστατευτική φύλαξη, το Δικαστήριο έκρινε ότι το σύνολο των 36 ανηλίκων κρατήθηκαν σε συνθήκες που συνιστούν απάνθρωπη ή/και ταπεινωτική μεταχείριση κατά παράβαση του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ σε Αστυνομικά Τμήματα, στο ΠΡΟΚΕΚΑ της Αμυγδαλέζας και στο - νεοϊδρυθέν τότε - ΚΥΤ Μαλακάσας. Το Δικαστήριο διαπίστωσε επιπλέον ότι το ίδιο το μέτρο (κράτηση/προστατευτική φύλαξη) δεν ήταν σύμφωνο με τις εγγυήσεις της Σύμβασης και ότι οι ανήλικοι δεν είχαν στη διάθεση τους αποτελεσματικό ένδικο μέσο για να αμφισβητήσουν την κράτηση τους.

Περαιτέρω, το Δικαστήριο διαπίστωσε **παραβίαση του άρθρου 3 ΕΣΔΑ λόγω της μη παροχής κατάλληλων για την ηλικία τους συνθηκών υποδοχής** στην περίπτωση των ασυνόδευτων παιδιών οι οποίοι πριν την κράτηση/προστατευτική φύλαξη είχαν διαμείνει στη λεγόμενη ασφαλή ζώνη του ΚΥΤ Σάμου, στον άτυπο καταυλισμό πέριξ του ΚΥΤ Μόριας, και σε άλλους χώρους, όπως σε αρματαγωγό πλοίο στο λιμάνι της Μυτιλήνης, χωρίς να έχει οριστεί Επίτροπος και σε ακατάλληλες συνθήκες ή παρέμεναν άστεγα. Το Δικαστήριο υπογράμμισε δε, κατά περίπτωση, τις **καθυστερήσεις στην καταγραφή ή/και την εσφαλμένη καταγραφή χωρίς δική τους υπαιτιότητα και τη μη πρόσβαση στο άσυλο** και σημείωσε ότι **«οι προσφεύγοντες παρέμειναν σε επισφαλή κατάσταση για μεγάλο χρονικό**

διάστημα, αφού αφέθηκαν να φροντίζουν τον εαυτό τους σε μια ξένη χώρα και να ζητούν βοήθεια από αγνώστους, ΜΚΟ και, τελικά, από το Δικαστήριο, παρά το νεαρό της ηλικίας τους και την ιδιαίτερη κατάσταση ανασφάλειας και ευαλωτότητας στην οποία, όπως έχει διαπιστωθεί από το Δικαστήριο, είναι γνωστό ότι ζουν οι αιτούντες άσυλο στην Ελλάδα» (παρ. 15). Υπενθυμίζεται ότι το Δικαστήριο, με Απόφαση του Ιανουαρίου του 2024 (Ο.Ρ. κατά Ελλάδα, αριθμ. πρ. 24650/19), είχε και πάλι καταδικάσει την Ελλάδα για απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση ασυνόδευτου παιδιού, που είχε αφεθεί να επιβιώσει μόνος τους σε ένα περιβάλλον εντελώς ακατάλληλο για ανηλίκους - άστεγος για σχεδόν 6 μήνες - και σε απαράδεκτα επισφαλείς συνθήκες, δεδομένης της ιδιότητάς του ως αιτούντα άσυλο και ασυνόδευτου ανηλίκου.

Με τη δεύτερη Απόφαση της 19-6-2025 (Α.Ι. και λοιποί κατά Ελλάδα, αριθμός πρ. 11588/20 και ακόμη 2 υποθέσεις), το Δικαστήριο ομοίως διαπίστωσε παραβιάσεις από τις Ελληνικές Αρχές για ακόμη 3 ασυνόδευτα παιδιά λόγω της μη παροχής σε αυτά συνθηκών υποδοχής ή/και θέσης τους σε προστατευτική φύλαξη για την ίδια χρονική περίοδο.

Η λεγόμενη 'προστατευτική φύλαξη' ασυνόδευτων παιδιών καταργήθηκε τον Δεκέμβριο 2020 (ν. 4760/2020, άρθρο 43), κατόπιν συστηματικών παρεμβάσεων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και ως αποτέλεσμα σειράς υποθέσεων που υποστηρίχθηκαν ενώπιον του ΕΔΔΑ, μεταξύ αυτών και οι ανωτέρω, στις οποίες το Δικαστήριο για τις περισσότερες περιπτώσεις είχε επιπλέον χορηγήσει Ασφαλιστικά Μέτρα για την προστασία των ανηλίκων.

Ωστόσο, οι δύο πρόσφατες αποφάσεις του Δικαστηρίου, όπως και οι κρίσεις του στις εμβληματικές υποθέσεις Rahimi κατά Ελλάδα και M.S.S κατά Βελγίου και Ελλάδα, στις οποίες το Δικαστήριο αναφέρεται παγίως και στηρίζει μετέπειτα κρίσεις, **παραμένουν ιδιαίτερος επίκαιρος και υπενθυμίζουν τις υποχρεώσεις των ελληνικών Αρχών έναντι των ασυνόδευτων παιδιών.**

Ιδίως σήμερα που η κράτηση των ασυνόδευτων παιδιών επιστρέφει υπό το καθεστώς άτυπου και *de facto* περιορισμού της ελευθερίας τους στις Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (ΚΕΔ) στα νησιά και στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) στην ενδοχώρα, εκ νέου σε απολύτως ακατάλληλες συνθήκες και με σημαντικές καθυστερήσεις σε ότι αφορά τον ορισμό Επιτρόπων και την πρόσβαση τους στο άσυλο.

Επί του παρόντος και σύμφωνα με τα [επίσημα στοιχεία](#), 430 ασυνόδευτα παιδιά παραμένουν σε ΚΕΔ και ΚΥΤ, ενώ μόλις πρόσφατα το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου χορήγησε [ασφαλιστικά μέτρα](#) σε 45 ασυνόδευτα παιδιά που διέμεναν στην ΚΕΔ Σάμου και σε 13 παιδιά που διέμεναν στην ΚΕΔ Λέρου. Όπως έχει [υπογραμμίσει](#) ο Συνήγορος του Πολίτη «Η εικόνα, ειδικά των Κ.Υ.Τ. και των Κ.Ε.Δ., προσιδιάζει περισσότερο σε κέντρο κράτησης, παρά σε χώρο υποδοχής και φιλοξενίας νεοεισερχομένων αλλοδαπών», ενώ η Ευρωπαϊά Διαμεσολαβήτρια έχει αντίστοιχα εκφράσει [επιφυλάξεις](#) για το «εάν ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, η προστασία του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού και η προστασία των ευάλωτων μπορούν να διασφαλιστούν, όταν οι ωφελοόμενοι αναγκάζονται να διαμένουν σε ένα τέτοιο περιβάλλον».

Οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου είναι μια δικαίωση για όλα τα ασυνόδευτα παιδιά που υπέστησαν εξευτελιστική μεταχείριση και αφέθηκαν απροστάτευτα από τις ελληνικές Αρχές. Είναι επίσης μια υπενθύμιση ότι οι ελληνικές Αρχές θα πρέπει πάντα και κατά προτεραιότητα να λαμβάνουν υπόψη την ανηλικότητα και να προστατεύουν τα ασυνόδευτα παιδιά πρόσφυγες, τα οποία ανεξαρτήτως του αριθμού νεοεισερχόμενων προσφύγων ή της έλλειψης υποδομών, αποτελούν ιδιαίτερα ευάλωτη κατηγορία ατόμων. Αποτελούν τέλος, μια υπενθύμιση ότι η προστασία από μεταχείριση αντίθετη με το άρθρο 3 της Σύμβασης (απαγόρευση βασανιστηρίων, απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείριση) έχει απόλυτο χαρακτήρα.

Οι οργανώσεις:

Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (ΕΣΠ)

Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο (RSA)

Equal Rights Beyond Borders